

[Per Stig Møller]

Jeg tror faktisk, at jeg med de ting, jeg har sagt her, kan fastslå og fastholde, at arbejdsministeren og regeringen faktisk spænder ben for det, der skal skabe en bæredygtig udvikling, og hverken omstiller ydelsesstrukturen, dagpengereformen eller arbejdsmarkedsreformen til højteknologi i stedet for den lavteknologi, som ikke vil kunne sørge for beskæftigelse efter år 2000. Det har regeringen ikke taget fat på; derfor er det umoralsk.

Formanden:

Jeg håber, at de medlemmer, der har så travlt med at stå og tale, bl.a. i sidegangene, er klar over, at det er dem, jeg sigter til, når jeg er så stille.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Vedrørende de 50-60-årige vil jeg gerne sige til fru Lilli Gyldenkilde, at det som sagt er en overgangsordning, som sikrer, at man kan blive i delperiode 2, som giver mulighed for maksimale dagpenge i 10 år, hvilket også betyder, at der skal være en aktivitetsforpligtelse i 10 år. Hvor meget den så skal være på – om det skal være 20 timer eller det skal være noget mindre eller noget mere – vil jo afhænge af lokale forhold. Det kan også afhænge af de pågældendes egne ønsker. Men der skal være en aktivitetsforpligtelse.

Vi har ikke tænkt os at ændre reglerne for optagelse eller reglerne for dagpenge på nogen måde. På samme måde som i det nuværende system vil den forudgående ledighedsperiode tælle fra den periode, hvor man er på trin 1. Man er altså på trin 1, og så går man ind i efterlønsordningen på trin 2, og det vil altså sige en ydelse på 82 pct.

Det er korrekt, at man godt kan konstruere eksempler – og de findes vel også i et begrænset antal i virkelighedens verden – hvor den pågældende ledige på 57 eller 58 år netop har afsluttet et jobtilbud og måske har været ledig i et år eller sådan noget inden 60-årsalderen og så ikke har brugt hele sin ledighedsperiode op. Der er det korrekte nok, at man måske så er på trin 1 i 1½ år. Men princippet om, at man bruger af sin ledighedsperiode, som altså så er en 10-årig forudgående periode, der tæller med i efterlønnen, er rigtigt nok; det vil jeg ikke på noget tidspunkt bestride.

Men jeg synes egentlig alt andet lige, at en så rummelig overgangsordning på 10 år faktisk er værd at notere sig som noget, der er en ganske positiv udmøntning af den bemyndigelsesbestemmelse, der er i lovforslaget.

Jeg vil igen sige til hr. Helge Sander, at det med de 39 uger, som Henning Gade omtaler i den nævnte Berlingske-artikel, sådan set ikke er helt rigtigt, for man har altså ret til at få dagpenge efter 26 ugers arbejde inden for 3 år. 26 ugers arbejde inden for 3 år er jo ikke 39 uger. Så er der ganske rigtigt nogle forholdsvis lange dagpengeperioder: 4 år og 3 år og så 2 orlovsmuligheder, hvor man kan dygtiggøre sig eller passe børn. Det synes vi er rimeligt i en situation, hvor vi ikke er i stand til at give de ledige beskæftigelse.

Man skal jo ikke glemme – og det er, ligesom om hr. Helge Sander hele tiden glemmer det – at de pågældende står til rådighed for arbejdsmarkedet. Det er arbejdsmarkedet, der ikke står til rådighed for de ledige. De pågældende skal faktisk være tilmeldt arbejdsformidlingen og være aktivt jobsøgende; de skal kunne påtage sig både henvist og anvist arbejde og altså være til rådighed. Så i virkeligheden er den bedste afprøvning af, om en ledig er til rådighed, og den bedste mulighed for, at der ikke skal være så lange dagpengeperioder, faktisk at lægge sig i selen for at skabe vækst i samfundet, så der kan udvikles flere almindelige job.

Det er faktisk det, regeringen er i fuld gang med, og dér får vi jo desværre ikke nogen hjælp fra oppositionen, hverken til højre eller til venstre for os. Og det synes vi faktisk er trist. Men vi synes som sagt ikke, at det skal gå ud over de ledige, at arbejdsmarkedet ikke står til rådighed for dem.

Med hensyn til medlemskab af en arbejdsløshedskasse vil jeg bare erindre om – jeg kan se, at min forgænger sidder dernede, og han ved godt, hvad jeg vil sige – at det var den foregående regering, der i betydelig grad skærpede a-kasse-medlemskravet med hensyn til at være berettiget til at få efterløn. Det var et spring fra 10 år, hvor man skulle være medlem af en arbejdsløshedskasse, til 20 år for at blive berettiget til efterløn. Det tror jeg ikke der er nogen der kan bestride. Det var altså den foregående regering, der lagde meget vægt på, at man skulle betale arbejdsløshedskontingent i en ganske lang periode for at kunne få et tilbud.